

Stay home, stay safe?

Onderzoek naar de omvang, aard en ernst van huiselijk geweld tijdens de Coronacrisis

AUGUSTUS 2021

Monitor Meldingen | Zuid-Holland-Zuid

Als gevolg van de wereldwijde uitbraak van het COVID-19-virus heeft Nederland sinds medio maart 2020 te maken met landelijke en regionale maatregelen die de verspreiding van het virus moeten tegengaan. Voorbeelden van COVID-19-maatregelen zijn thuiswerken, zo veel mogelijk thuisblijven, niet reizen, sluiting van publieke locaties en horecagelegenheden, en zelfs de sluiting van onderwijsinstellingen en kinderdagverblijven. Vrijwel altijd heeft een maatregel een zekere mate van beperking in bewegingsvrijheid als gevolg. De maatregelen hebben inmiddels ook economische gevolgen. Mensen hebben angst hun baan te verliezen, zijn hun baan daadwerkelijk verloren of krijgen te maken met teruglopende inkomsten. De mogelijke financiële consequenties van de maatregelen kunnen, net als de beperkende maatregelen zelf, spanningen opleveren. Daarnaast hebben mensen mogelijk zorgen om de verspreiding van het virus of worden zij zelf of hun familieleden ziek, met mogelijk langdurige consequenties of langdurige quarantaine als gevolg.

Het is goed denkbaar dat de maatregelen leiden tot oplopende spanningen in huishoudens. Dergelijke spanningen vergroten mogelijk ook de kans op huiselijk geweld. Met behulp van financiële steun van ZonMw¹ doet het NSCR (Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving) daarom onderzoek naar de omvang, aard en ernst van huiselijk geweld-meldingen tijdens de COVID-19-maatregelen. Daarbij worden gegevens geanalyseerd van Veilig Thuis, een organisatie voor het melden van huiselijk geweld en kindermishandeling, en advies en ondersteuning bij vermoedens daarvan².

Door de geregistreerde huiselijk geweld-meldingen van Veilig Thuis op weekniveau in 2020 te vergelijken met geregistreerde huiselijk geweld-meldingen uit 2019, maakt het NSCR de impact van de COVID-19-maatregelen op huiselijk geweld inzichtelijk. Meer informatie over de theorie, achtergrond, onderzoeksvragen, hypothesen en methode van het onderzoek staat op www.nscr.nl/stay-home-stay-safe.

¹ ZonMw is de Nederlandse organisatie voor gezondheidsonderzoek en zorginnovatie. Zie voor meer informatie: <https://www.zonmw.nl/nl/>.

² Zie: <https://veiligthuis.nl/>.

Onderzoekers: Veroni Eichelsheim, Anne Coomans, Arjan Blokland, Steve van de Weijer, Sjoukje van Deuren, Meintje van Dijk
Contactpersoon: Veroni Eichelsheim | VEichelsheim@nscr.nl | 06 4137 8828

NSCR
De Boelelaan 1077
1081 HV Amsterdam

Postadres
Postbus 71304
1008 BH Amsterdam

T 020 598 5239
E nscr@nscr.nl
www.nscr.nl

 Het Nederlands Studiecentrum Criminaliteit en Rechtshandhaving (NSCR) is onderdeel van de institutenorganisatie van de Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek (NWO).

De werkwijze bij Veilig Thuis

Zowel *slachtoffers*, *plegers*, *omstanders* als *professionals*³ kunnen contact opnemen met Veilig Thuis bij vermoedens van huiselijk geweld. Veilig Thuis kijkt samen met de contactlegger wat er aan de hand is in een situatie. Hierdoor krijgt Veilig Thuis een beeld van de actuele veiligheid van alle directbetrokkenen. Directbetrokkenen kunnen slachtoffers en plegers zijn die betrokken zijn bij een onveilig situatie, of omstanders die bijvoorbeeld getuige zijn van de situatie. In overleg met de contactlegger neemt Veilig Thuis een besluit om over te gaan tot het geven van *advies* of het in ontvangst nemen van een *melding*. In een adviesgesprek met een directbetrokkene, omstander of professional bespreekt Veilig Thuis de mogelijkheden om de onveiligheid van directbetrokkenen te herstellen en hoe Veilig Thuis hierin kan ondersteunen. Wanneer de contactlegger en een medewerker van Veilig Thuis tot de conclusie komen dat de situatie (casus) lastig is en de contactlegger graag wil dat Veilig Thuis de casus oppakt en/of verder onderzoekt, kan de contactlegger ervoor kiezen om een *melding* van het vermoedelijke huiselijk geweld te maken. Op basis van een melding start Veilig Thuis een onderzoek naar de situatie of wordt de hulp van een hulpverlener ingeroepen, zodat directbetrokkenen geholpen kunnen worden. De *adviezen* en *meldingen* worden in alle 26 Veilig Thuis-regio's geregistreerd.

Deze monitor

Het NSCR onderzoekt de geregistreerde meldingen en adviezen uit alle Veilig Thuis-regio's. In deze monitor staan de geregistreerde huiselijk geweldmeldingen in regio Zuid-Holland-Zuid centraal, in de periodes voor, tijdens en na de twee lockdowns. Er wordt onderzocht of de verschillende COVID-19 maatregelen tot waarneembare veranderingen in de omvang en aard van meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling hebben geleid. Ook wordt onderzocht of de getroffen maatregelen mogelijk tot veranderingen hebben geleid in kenmerken van melders.

.....

In aanvulling op deze Monitor zijn in de *Bijlage Meldingen* meer figuren opgenomen die verschillen in casussen en meldingen, de vermoedelijke aard van huiselijk geweld en kindermishandeling, en melders tussen 2019, 2020 en 2021 laten zien.

.....

Meldingen en casussen

Het is mogelijk dat meerdere personen, bijvoorbeeld een wijkagent en een buurtbewoner, een melding maken van dezelfde vermoedelijke situatie van huiselijk geweld. In de regio Zuid-Holland-Zuid zijn in 2019 gemiddeld 1,34 meldingen per casus gedaan (min 1, max 18). In 2020 werden 1,24 meldingen per casus gedaan (min 1, max 14). Het is daarom van belang om onderscheid te maken in meldingen en casussen. Met betrekking tot de vermoedelijke aard van het huiselijk geweld zijn de unieke casussen onderzocht op waarneembare veranderingen in de aard en ernst van meldingen van huiselijk geweld. De meldingen zijn onderzocht op waarneembare verschillen in *wie* de meldingen hebben gedaan.

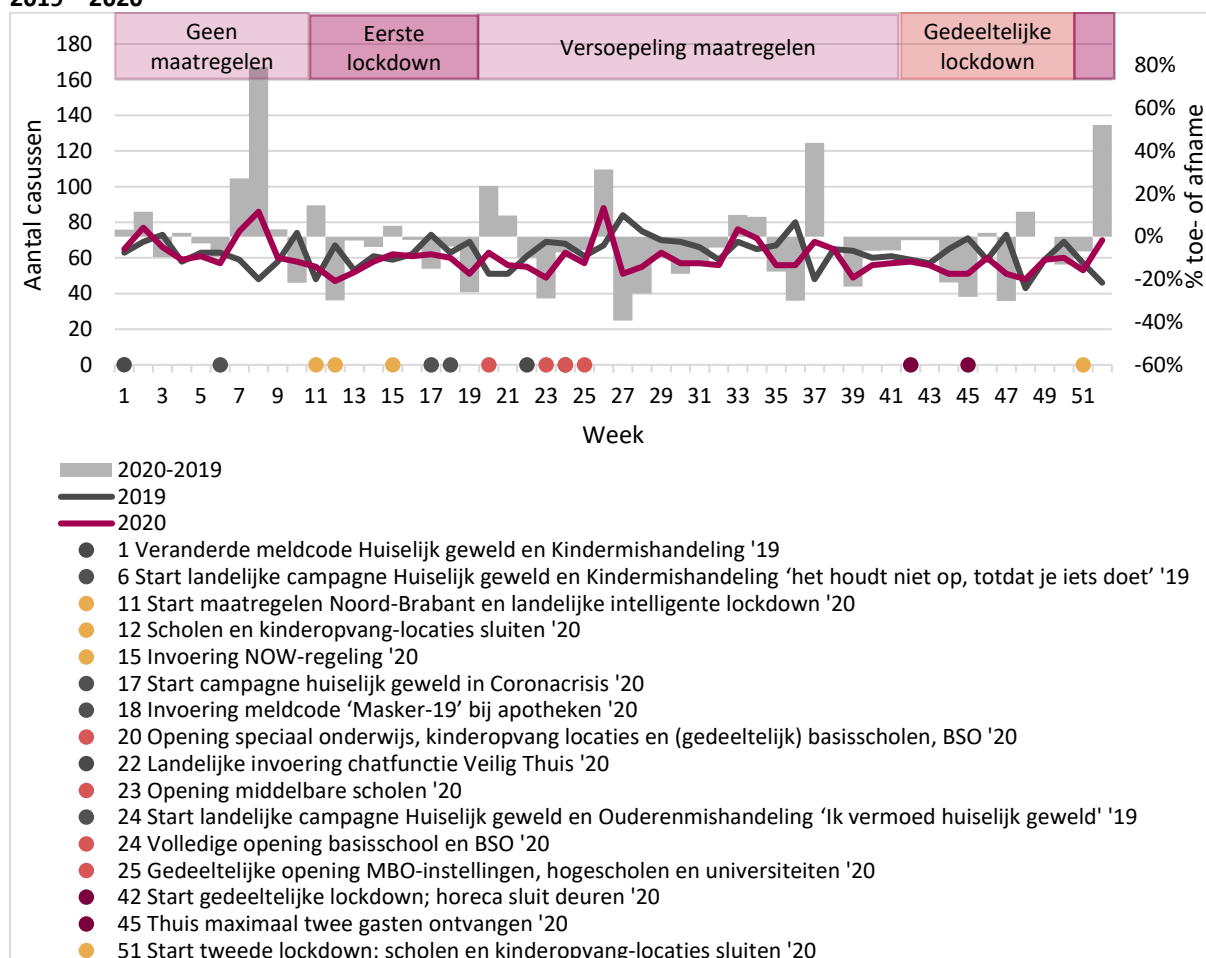
³ Voor professionals geldt sinds 1 januari 2019 dat het een professionele norm is geworden om een melding bij Veilig Thuis te doen wanneer er vermoedens van acute en structurele onveiligheid bestaan. Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>.

Bevindingen

Huiselijk geweld-casussen per week

In figuur 1 en 2 wordt het aantal *casussen* per week in 2019 (zwarte lijn) en 2020/2021 (de rode lijn), alsmede de percentuele toe- of afname van het wekelijkse aantal *casussen* in 2020/2021 ten opzichte van diezelfde weken in 2019 weergegeven (de grijze balken). Binnen de figuren wordt voorts onderscheid gemaakt naar zes periodes in 2020/2021 met een vergelijkbare mate van de COVID-19-maatregelen⁴. Door deze periodes in 2020/2021 te vergelijken met diezelfde weken in 2019 wordt inzichtelijk gemaakt of er een verandering waarneembaar is in de omvang van huiselijk geweld. Ook is in de figuren door middel van bolletjes een tijdlijn⁵ weergegeven met betrekking tot de veranderingen in het werkveld van Veilig Thuis en de getroffen COVID-19-maatregelen. In de Bijlage Meldingen worden deze veranderingen in detail uitgelegd.

Figuur 1. Absolute aantal casussen en percentuele toe- of afname van het aantal casussen per week 2019 – 2020

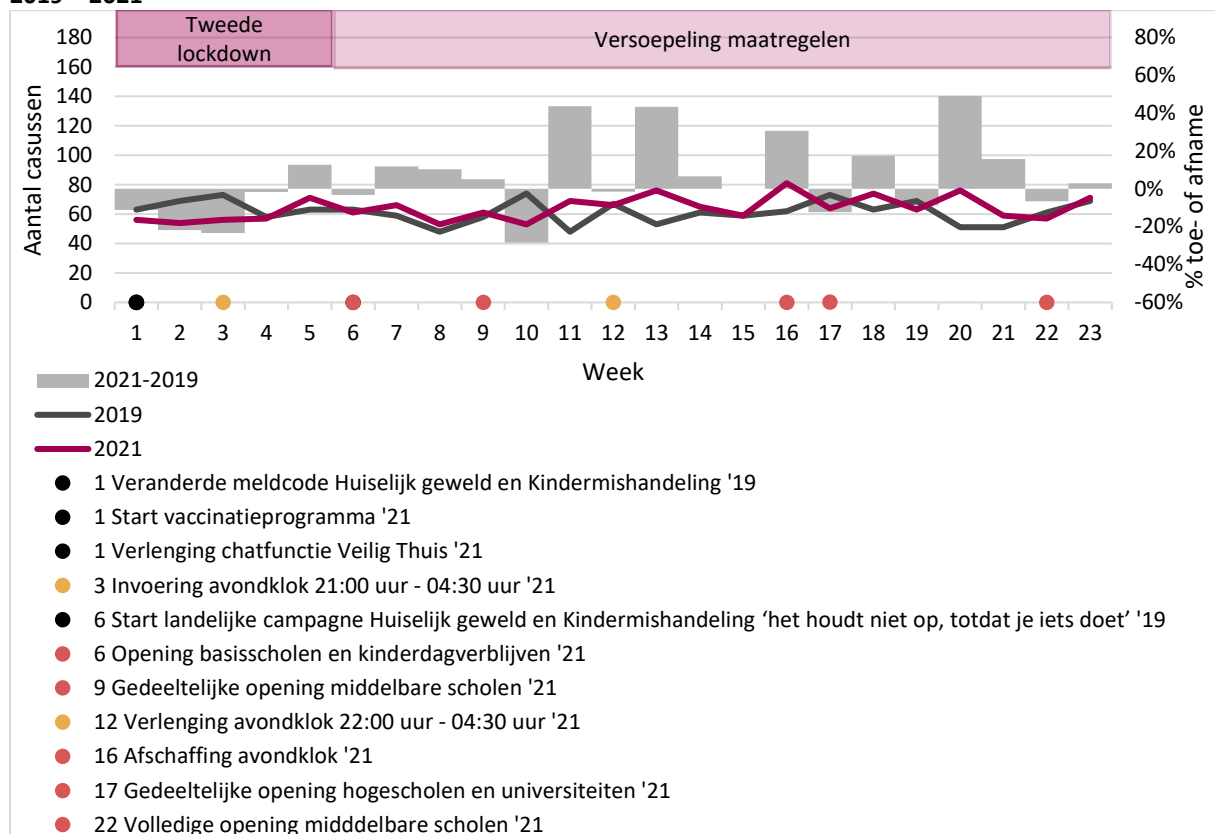

Noot: in 2019 werden er 3271 casussen geregistreerd. In 2020 werden er 3114 casussen geregistreerd.

⁴ De periodes met vergelijkbare maatregelen zijn in de figuren weergegeven door middel van lichtroze- en donkerroze vlakken. Onderscheid wordt gemaakt tussen *geen maatregelen* (week 1 – 10), *eerste lockdown* uit maart 2020 (week 11 – 19), *afschaling maatregelen* na half mei 2020 (week 20 – 41), *gedeeltelijke lockdown* in oktober 2020 (week 42 – 50), *tweede lockdown* in december 2020 (week 51 – 5) en *afschaling maatregelen* vanaf februari 2021 (week 6 – 23).

⁵ De grijze bolletjes representeren veranderingen in het werkveld, de gele bolletjes betreffen de getroffen maatregelen in de twee lockdowns, de roze bolletjes hebben betrekking op het afschalen van de maatregelen en de paarse bolletjes representeren de getroffen maatregelen in de gedeeltelijke lockdown.

Figuur 2. Absolute aantal casussen en percentuele toe- of afname van het aantal casussen per week 2019 – 2021

Noot: Tot en met week 23 werden in 2019 1415 casussen en in 2021 1174 casussen geregistreerd.

Uit figuur 1 en 2 wordt duidelijk dat het aantal casussen zowel in 2019, 2020 en 2021 van week tot week *fluctueert*. In de verschillende geïdentificeerde periodes in 2020 (figuur 1) is over het algemeen een afname zichtbaar in het aantal casussen ten opzichte van dezelfde weken in 2019, behalve in de periode voor de eerste lockdown. Tijdens deze periode nam het aantal casussen ten opzichte van 2019 in totaal met 5 procent toe. Vanaf de eerste lockdown is het aantal casussen afgenomen. Tijdens en vlak na de eerste lockdown nam het aantal casussen respectievelijk met 9 en 8 procent af. Ook tijdens de gedeeltelijke lockdown is het aantal casussen in vergelijking met dezelfde periode in 2019 met 12 procent afgenomen.

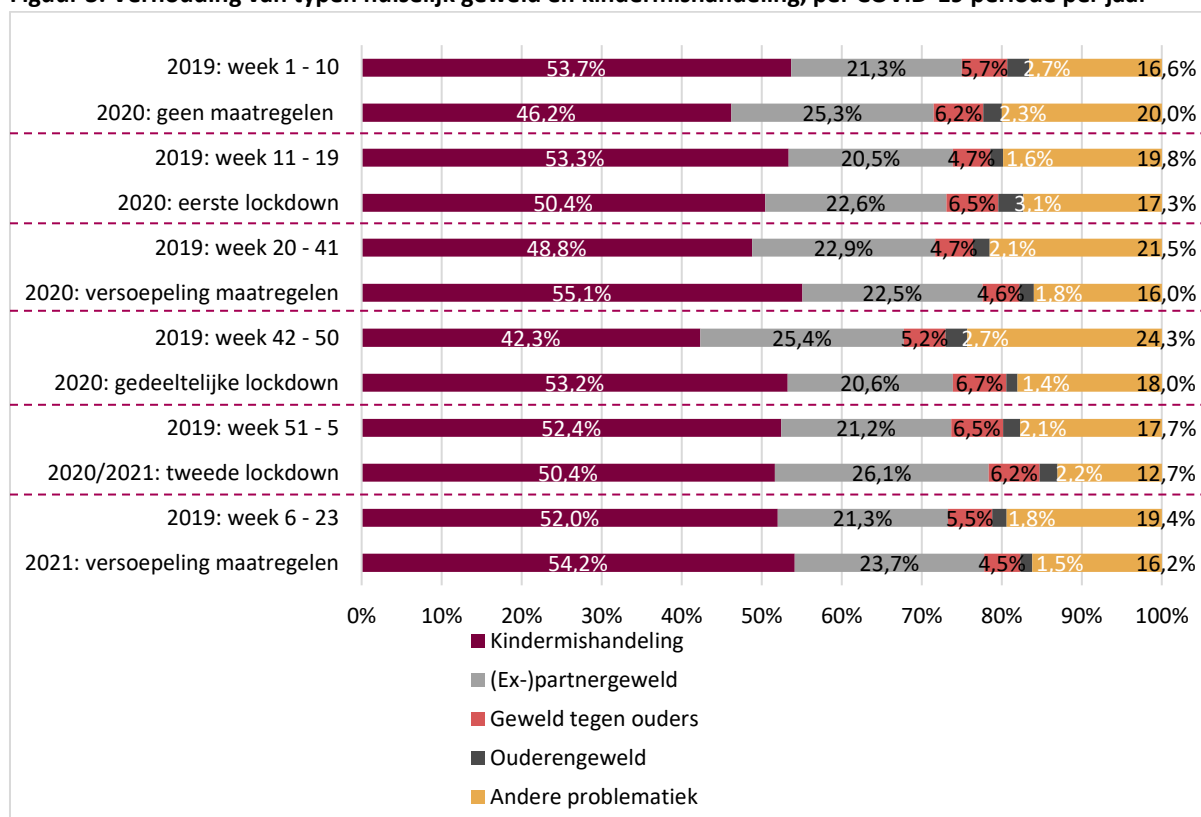
In de tweede lockdown uit 2021 (figuur 2) nam het aantal casussen ten opzichte van dezelfde weken in 2019 met 3 procent af. In de daaropvolgende periode, waarin de maatregelen opnieuw werden versoepeld, nam het aantal casussen daarentegen met 8 procent toe. Gebaseerd op de data van 2020 en 2021 (tot nu toe) lijkt er dus nauwelijks een effect op de registraties zichtbaar te zijn van de veranderende omstandigheden op het aantal gesignaleerde casussen tijdens periodes van strengere maatregelen (eerste lockdown, gedeeltelijke lockdown en tweede lockdown). Enkel in de periode voorafgaand aan de eerste lockdown en tijdens de versoepelingen van de maatregelen na de tweede lockdown is het aantal casussen toegenomen.

Vermoedelijke aard huiselijk geweld en kindermishandeling

Figuur 3 laat de verschillende vermoedelijke vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling zien die in 2019 en 2020 in de gemelde casussen geregistreerd zijn, uitgesplitst naar de zes geïdentificeerde periodes van COVID-19. Deze vallen onder zes verschillende typen huiselijk geweld en kindermishandeling. (Ex-)partnergeweld en kindermishandeling is als één categorie beschouwd wanneer dit samen in een casus voorkwam. Bijvoorbeeld als er in een casus sprake is van (ex-)

partnergeweld en kinderen hiervan getuigen zijn. De andere categorieën betreffen kindermishandeling, (ex-)partnergeweld, geweld tegen ouders (onder 65 jaar), ouderengeweld (boven 65 jaar) en andere problematiek⁶.

Figuur 3. Verhouding van typen huiselijk geweld en kindermishandeling, per COVID-19 periode per jaar

Noot: in de laatste periode van 2021 was van 10 casussen onbekend wat de vermoedelijke aard van het geweld was geweest.

Ten opzichte van dezelfde weken in 2019 wordt tijdens de periode waarin nog geen maatregelen waren getroffen zichtbaar dat het aandeel casussen waarin kindermishandeling plaatsvond is afgenomen (46,2% versus 53,7% in 2019), en het aandeel casussen waarin (ex-)partnergeweld voorkwam is toegenomen (25,3% versus 21,3% in 2019). Tijdens de eerste lockdown zijn voor deze typen van huiselijk geweld weinig verschillen zichtbaar. Vanaf de periodes waarin de maatregelen van de eerste lockdown werden versoepeld is echter een toenemende trend te zien in het aandeel casussen waarin kindermishandeling of (ex-)partnergeweld plaatsvond (e.g., tijdens de gedeeltelijke lockdown 73,8% versus 67,7% in 2019), ten koste van andere problematiek; het aandeel casussen waarin andere problematiek voorkwam nam juist vanaf de eerste lockdown af. Pas in de periode waarin de maatregelen van de tweede lockdown werden versoepeld zijn minder noemenswaardige verschillen zichtbaar tussen 2021 en 2019. Ook zijn over het algemeen tussen 2020/2021 en 2019 minder verschillen zichtbaar in het aandeel casussen waarin geweld tegen ouders en ouderengeweld voorkwam, behalve tijdens de eerste lockdown. In deze periode nam het aandeel casussen waarin beide vormen hebben plaatsgevonden toe (e.g., geweld tegen ouders: 4,6% versus 6,5% in 2019).

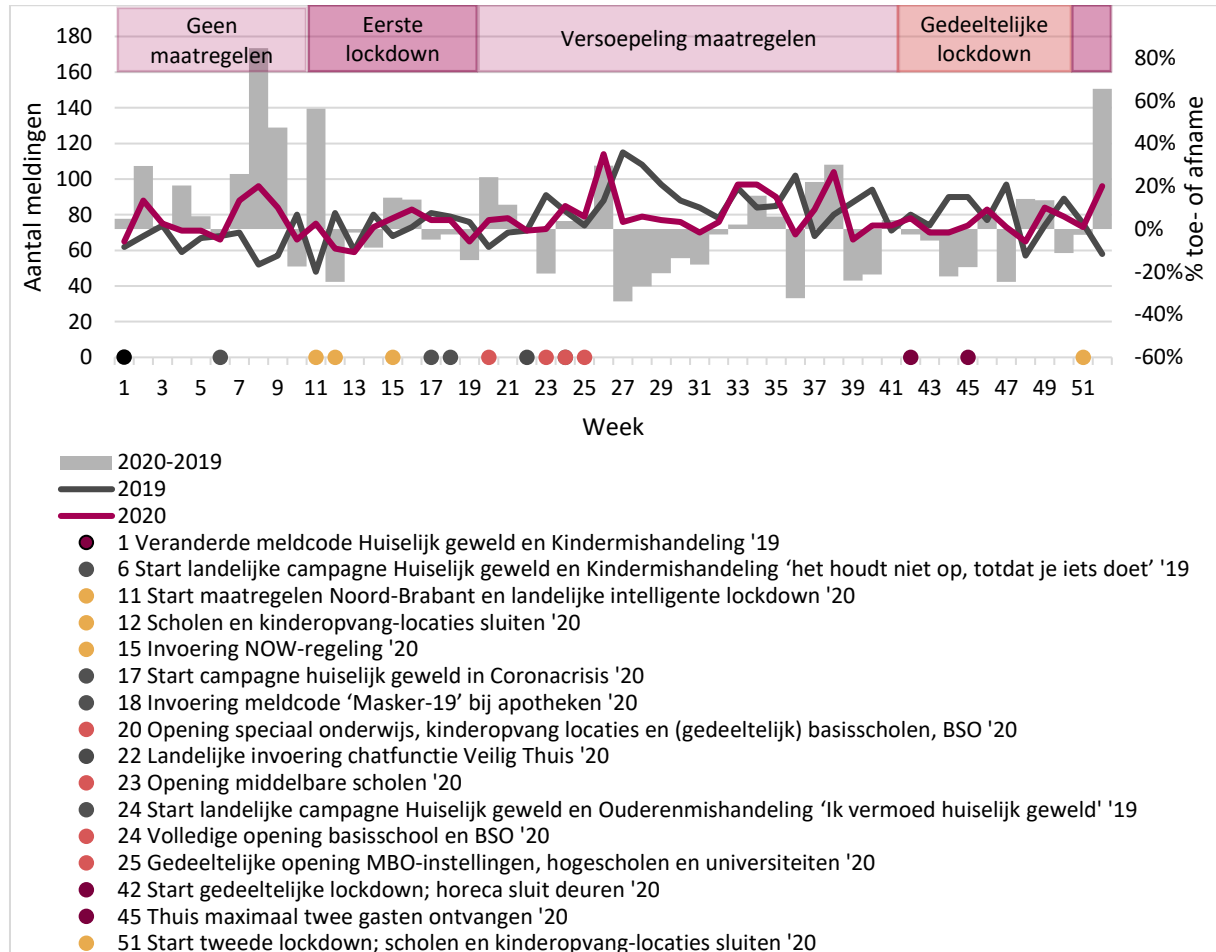
⁶ Onder andere problematiek zijn 'huiselijk geweld overig' (geweld dat door iemand uit de huiselijke- of familiekring van het slachtoffer wordt gepleegd, waarbij huiselijk geweld verwijst naar de relatie tussen pleger en slachtoffer; bijvoorbeeld geweld tussen broer en zus) en 'andere problematiek dan huiselijk geweld of kindermishandeling' (alle andere problemen; wordt alleen aangevinkt als geen van de andere vormen van toepassing is) samengevoegd.

Voor de absolute aantallen van de vermoedelijke vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling in 2019 en 2020, zie Bijlage Meldingen.

Huiselijk geweld-meldingen per week

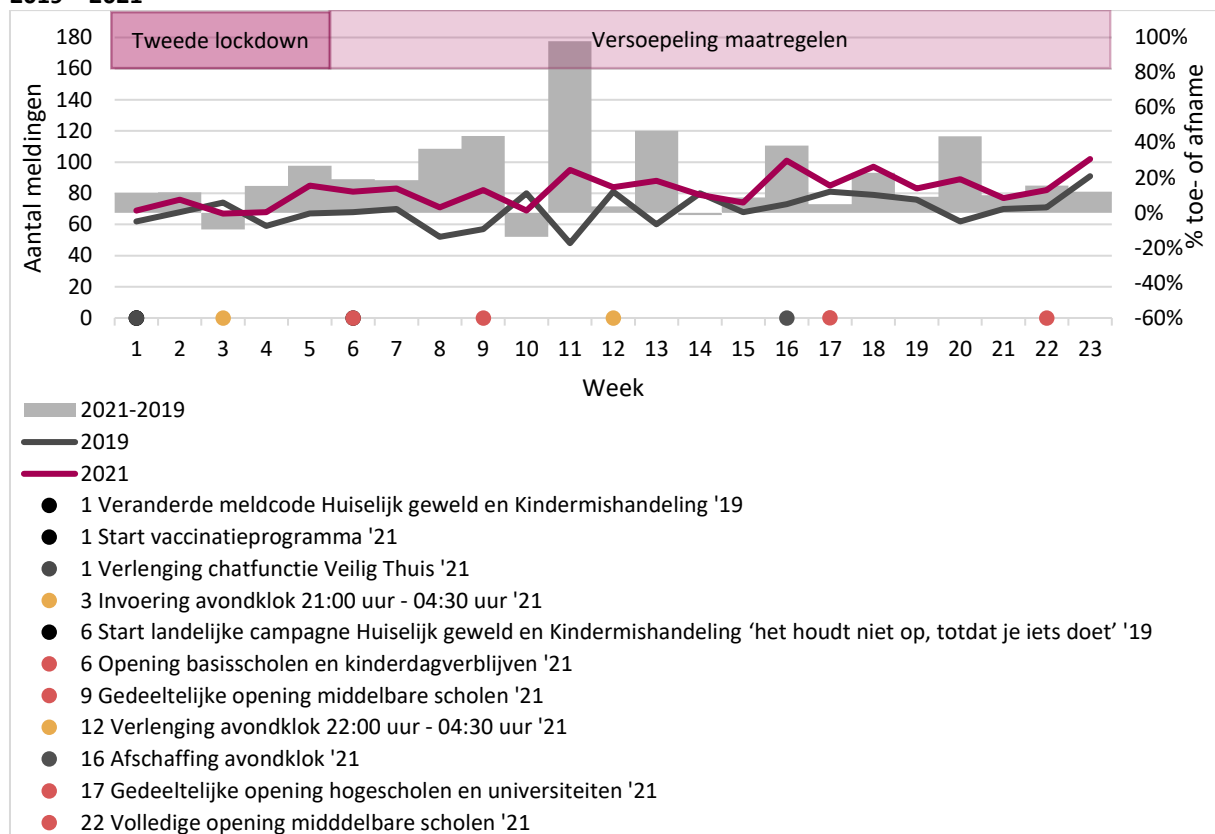
In de volgende figuren wordt gekeken naar het aantal huiselijk geweld-meldingen en wie deze meldingen hebben gedaan. In figuur 4 en 5 wordt het absolute aantal *meldingen* per week in 2019 en 2020/2021 weergegeven, alsmede de percentuele toe- of afname van het wekelijkse aantal *meldingen* in 2020/2021 ten opzichte van het aantal in dezelfde weken in 2019.

Figuur 4. Absolute aantal meldingen en percentuele toe- of afname van het aantal meldingen per week 2019 – 2020

Noot: in 2019 werden er 4038 meldingen geregistreerd. In 2020 werden er 4047 meldingen geregistreerd.

Figuur 5. Absolute aantal meldingen en percentuele toe- of afname van het aantal meldingen per week 2019 – 2021

Noot: Tot en met week 23 werden in 2019 1597 meldingen en in 2021 1957 meldingen geregistreerd.

Uit figuur 4 en 5 volgt dat het aantal meldingen, net als het aantal casussen, van week tot week fluctueert. Omdat meerdere personen een melding kunnen maken rondom eenzelfde casus, zijn er verschillen zichtbaar tussen het aantal casussen en het aantal meldingen. In de verschillende geïdentificeerde periodes van 2020 (figuur 5) zijn over het algemeen ook het aantal meldingen afgenomen. Enkel voorafgaand aan de eerste lockdown is, net als voor het aantal casussen, het aantal meldingen toegenomen (in totaal met 17%). Vanaf de eerste lockdown is echter een dalende trend zichtbaar. Tijdens de eerste lockdown, de periode waarin de maatregelen werden versoepeld en de gedeeltelijke lockdown nam het aantal meldingen met respectievelijk 11, 5 en 7 procent af in vergelijking met dezelfde periodes in 2019.

Figuur 5 geeft de ontwikkeling van het aantal meldingen tijdens en na de tweede lockdown weer. In tegenstelling tot het aantal casussen, is het aantal meldingen tijdens de tweede lockdown met 16 procent toegenomen. Ook tijdens de periode waarin de maatregelen werden versoepeld nam het aantal meldingen in totaal met 20 procent toe ten opzichte van dezelfde periode in 2019. Samengenomen is er een discrepantie zichtbaar tussen het aantal meldingen in de eerste en tweede lockdown: terwijl er een afname zichtbaar is in het aantal meldingen tijdens de eerste lockdown, is het aantal meldingen tijdens de tweede lockdown juist toegenomen.

Wie doet de melding?

Diegene die de melding doet bij Veilig Thuis, wordt de melder genoemd. Melders kunnen vanuit beroepsmatig contact met mogelijke slachtoffers een melding doen (zie ook <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>). Dit wordt door Veilig Thuis-organisaties bijgehouden als een *beroepsmatige* melding. Daarnaast kunnen ook burgers een

melding doen. Het gaat dan bijvoorbeeld om slachtoffers zelf of om familieleden, buren of andere bekenden van slachtoffers. Dit wordt door Veilig Thuis-organisaties bijgehouden als een *niet-beroepsmatige* melding. Voor de volgende analyses zijn de unieke meldingen onderzocht. Omdat in sommige periodes van de COVID-19-maatregelen beroepsmatige melders minder contact hadden met potentiële slachtoffers (denk aan scholen, kinderopvanglocaties, etc.) is het interessant om te onderzoeken of er per periode (in vergelijking met vorig jaar) verschillen te zien zijn in *wie de meldingen doen*.

Tabel 1. Verhouding van beroepsmatige en niet-beroepsmatige meldingen, per COVID-19 periode per jaar

	Beroepsmatige meldingen		Niet-beroepsmatige meldingen	
	2019	2020	2019	2020
Week 1-10: Geen maatregelen	90,6 %	90,1%	9,4%	9,9%
Week 11-19: Eerste lockdown	88,4%	87,7%	11,6%	12,2%
Week 20-41: Versoepeling maatregelen	88,1%	86,7%	11,9%	13,3%
Week 42-50: Gedeeltelijke lockdown	90,5%	89,5%	9,5%	10,5%
	Beroepsmatige meldingen		Niet-beroepsmatige meldingen	
	2019	2021	2019	2021
Week 51-5: Tweede lockdown	90,5%	89,1%	9,5%	10,8%
Week 6-23: Versoepeling maatregelen	89,6%	88,7%	10,4%	11,3%

Noot: in de laatste periode van 2021 was van 1 melding onbekend of het om een beroepsmatige- of niet-beroepsmatige melding ging.

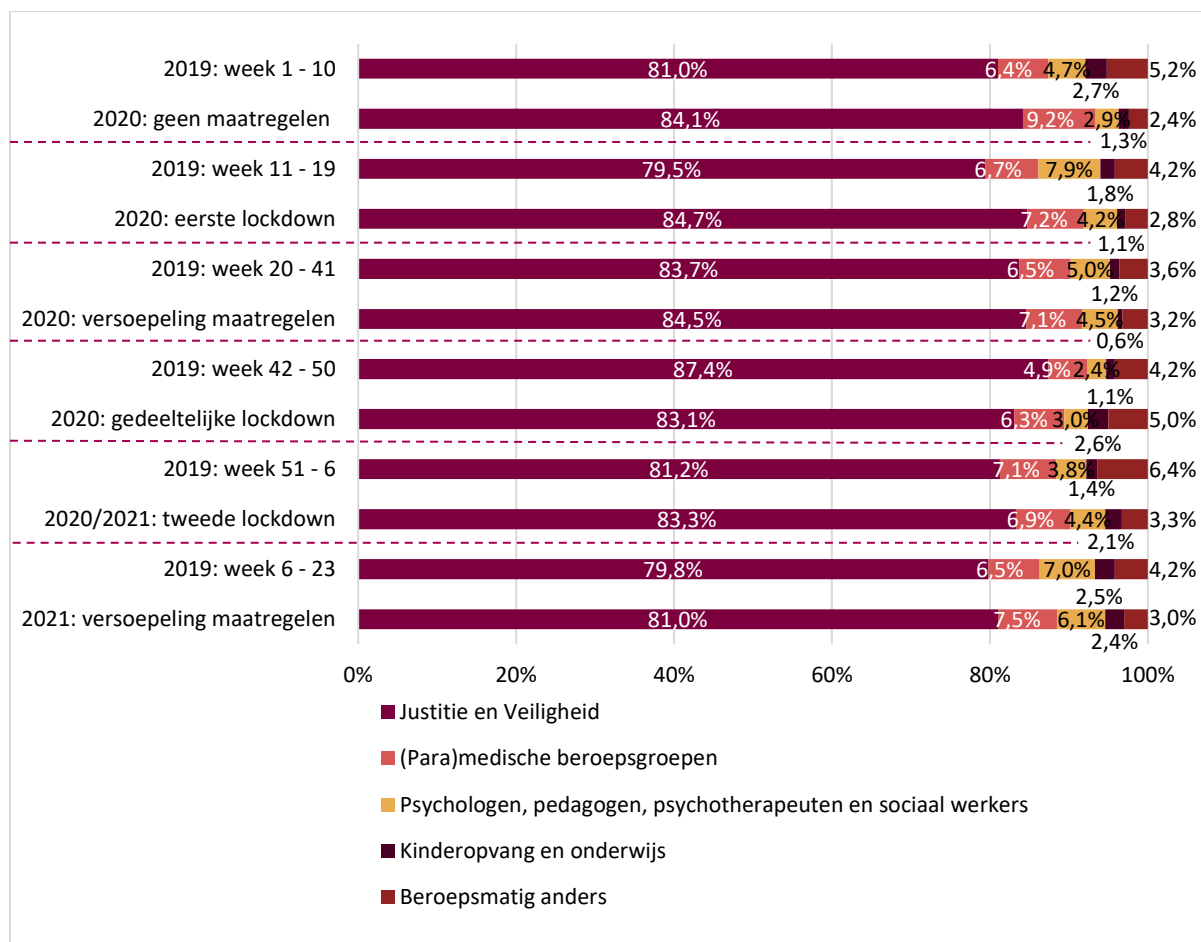
Tabel 1 laat voor de zes verschillende COVID-19 fases zien hoeveel procent van de meldingen in 2019, 2020 en 2021 beroepsmatig- en niet-beroepsmatig waren. Door de invoering van de maatregelen, zoals thuiswerken en thuisblijven, werd er verwacht dat er mogelijk een verschuiving zou plaatsvinden van beroepsmatige- naar niet-beroepsmatige meldingen. Vooral tijdens de eerste lockdown en de periode daarna is er inderdaad een verschuiving zichtbaar (e.g., tijdens de eerste lockdown: 12,2% versus 11,6% in 2019). Ook tijdens de gedeeltelijke lockdown, de tweede lockdown en de versoepelingen na de tweede lockdown is eenzelfde trend zichtbaar, al zijn de verschillen tussen de beroepsmatige en niet-beroepsmatige meldingen in deze periodes minder groot. Zie voor de absolute aantallen van beroepsmatige en niet-beroepsmatige meldingen in 2019 en 2020 de Bijlage Meldingen.

Beroepsmatige meldingen uitgesplitst naar beroepsgroep

Veilig Thuis-regio's houden ook bij uit welke *beroepsgroep* meldingen afkomstig zijn. Daarbij worden de volgende groepen onderscheiden: Justitie en Veiligheid (waaronder de politie), (para)medische beroepsgroepen, psychologen, pedagogen, psychotherapeuten en sociaal werkers, onderwijs en kinderopvang en de specificatie 'anders'⁷. Zie voor de absolute aantallen van meldingen door deze beroepsgroepen in 2019, 2020 en 2021 de Bijlage Meldingen.

⁷ Vanwege het kleine aantal meldingen afkomstig uit paramedische beroepsgroepen zijn deze meldingen samengevoegd met de meldingen uit medische beroepsgroepen. Eveneens zijn meldingen uit het onderwijs en de kinderopvang samengevoegd, omdat een heel klein deel van de meldingen vanuit de kinderopvang komt.

Figuur 6. Verhouding van de beroepsgroepen waaruit meldingen afkomstig zijn, per COVID-19-periode per jaar

Noot: in de laatste periode van 2021 was van 1 melding onbekend vanuit welke beroepsgroep deze afkomstig was.

Figuur 6 toont de percentages van de beroepsgroepen waaruit beroepsmatige meldingen afkomstig zijn in de verschillende geïdentificeerde COVID-19 periodes. Over alle periodes in zowel 2019, 2020 en 2021 zijn professionals binnen Justitie en Veiligheid (i.e. de politie) de belangrijkste melders van huiselijk geweld en kindermishandeling. In de meeste COVID-19 periodes wordt er een lichte stijgende trend zichtbaar in meldingen afkomstig van Justitie en Veiligheid in vergelijking met dezelfde periode in 2019. Alleen tijdens de gedeeltelijke lockdown is het aandeel meldingen door Justitie en Veiligheid kleiner dan diezelfde periode in 2019. Met uitzondering van de periode van de tweede lockdown, neemt ook het aandeel meldingen door (para)medische beroepsgroepen tijdens elke COVID-fase toe ten opzichte van dezelfde periode in 2019. Hoewel er tijdens de eerste lockdown, ten opzichte van dezelfde weken in 2019, een afname zichtbaar is in het aandeel meldingen door professionals uit de kinderopvang en het onderwijs, is dit aandeel tijdens de tweede lockdown juist toegenomen.

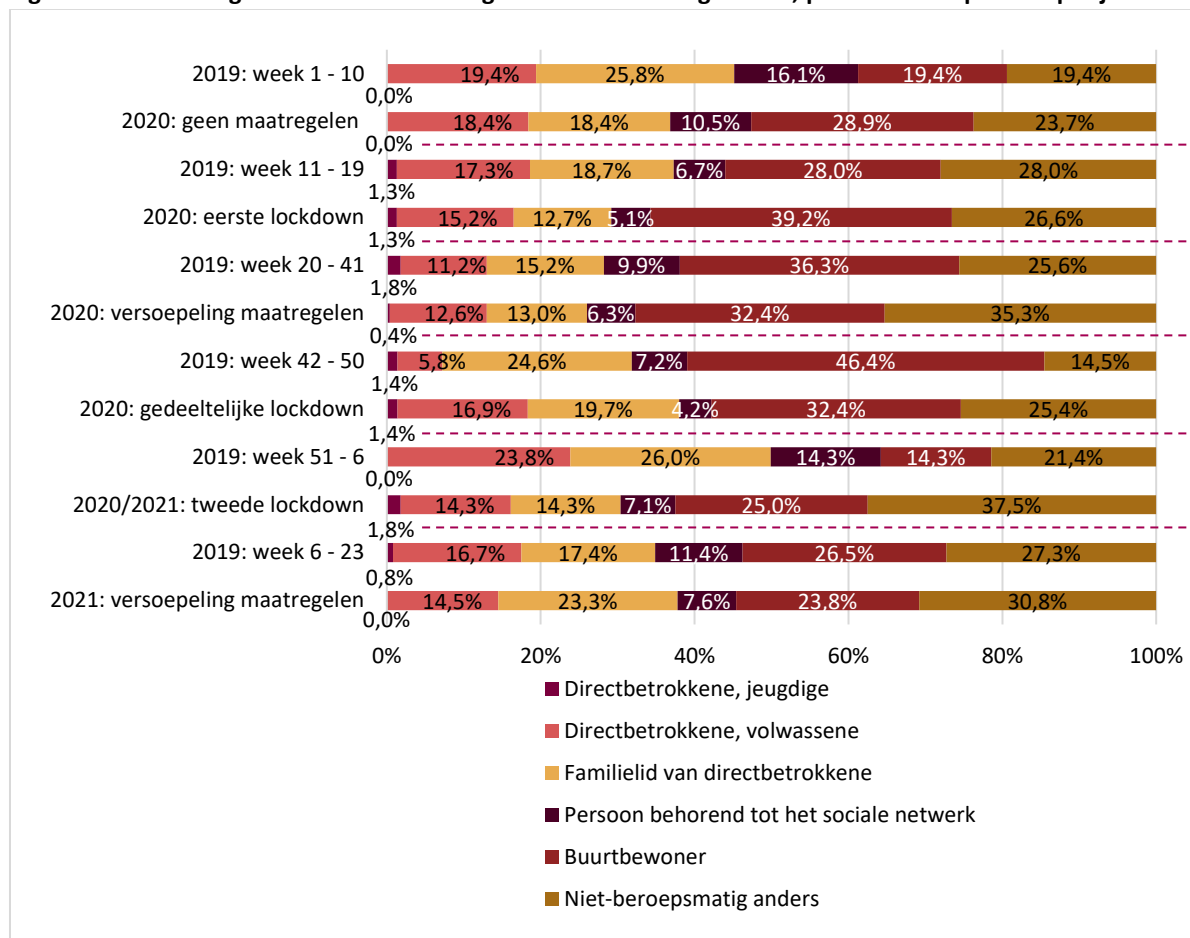
Niet beroepsmatige meldingen uitgesplitst naar rol

Onder niet-beroepsmatige melders worden *burgers* verstaan die ofwel direct betrokken⁸ zijn in een huiselijk geweldsituatie, zoals jeugdigen en volwassenen in het gezin, ofwel omstanders van huiselijk geweld zijn, zoals familieleden, personen behorend tot het sociale netwerk, buurtbewoners,

⁸ Slachtoffers, plegers of getuigen betrokken in een huiselijk geweld-situatie.

vrijwilligers of andere burgers. Zie voor de absolute aantallen van meldingen gedaan door burgers in 2019, 2020 en 2021 de Bijlage Meldingen.

Figuur 7. Verhouding van de rollen van burgers die een melding maken, per COVID-19-periode per jaar

Figuur 7 toont de verhouding van de groepen burgers die een melding hebben gedaan bij Veilig Thuis, per periode van de COVID-19 maatregelen. Het aandeel meldingen door volwassene directbetrokkenen nam voor en tijdens de eerste lockdown af. Tijdens de daaropvolgende versoepelingen en de gedeeltelijke lockdown is het aandeel meldingen door deze groep toegenomen ten opzichte van diezelfde periodes in 2019. Wederom is er tijdens de tweede lockdown en de daaropvolgende versoepelingen weer een afname zichtbaar in het aandeel meldingen door volwassene directbetrokkenen. Voor het aandeel meldingen gedaan door buurtbewoners wordt een tegengestelde trend zichtbaar. Tijdens de eerste en tweede lockdown is er ten opzichte van diezelfde weken in 2019 voornamelijk een sterke toename zichtbaar in het aandeel meldingen door buurtbewoners (e.g., tijdens de eerste lockdown: 39,2% versus 28,0% in 2019). Het aandeel meldingen gedaan door familieleden en personen behorend tot het sociale netwerk is in alle COVID-19 fase afgenomen ten opzichte van dezelfde periodes in 2019 (behalve het aandeel meldingen gedaan door familieleden tijdens de versoepelingen na de tweede lockdown).

De belangrijkste bevindingen

- In vergelijking met 2019 zijn er zowel tijdens de verschillende lockdowns als de versoepelingen van de maatregelen na de eerste lockdown minder casussen geregistreerd in de regio Zuid-Holland-Zuid. Daar staat tegenover dat er tijdens de periode waarin de maatregelen na de tweede lockdown werden versoepeld meer casussen werden geregistreerd. Met betrekking tot het aantal huiselijk geweld-meldingen was er over het algemeen ook een afname zichtbaar. Terwijl het aantal meldingen tijdens de eerste lockdown was afgenomen, namen het aantal meldingen juist tijdens en na de tweede lockdown toe. Het is mogelijk dat er tijdens deze periodes meerdere mensen een melding over eenzelfde casus van huiselijk geweld hebben gedaan. Bovendien is er mogelijk sprake van een vertraagde toename in de huiselijk geweld-meldingen over een bepaalde, reeds bekende casus bij Veilig Thuis Zuid-Holland-Zuid.
- Vanaf de versoepeling van de maatregelen na de eerste lockdown is het aandeel casussen waarin partnergeweld en/of kindermishandeling heeft plaatsgevonden in de regio Zuid-Holland-Zuid toegenomen. Andere problematiek nam daarentegen af in deze periodes. Ook werd tijdens de eerste lockdown een toename zichtbaar van casussen waarin geweld tegen ouders en ouderengeweld heeft plaatsgevonden. Omdat partnergeweld, kindermishandeling en geweld tegen ouders (meestal) voor komen in hetzelfde gezin, is het ten tijde van lockdowns aannemelijk dat juist dergelijk geweld toeneemt. De andere vormen van huiselijk geweld (andere problematiek) zijn daarentegen vaker gericht op personen met een afhankelijkheidsrelatie buiten het gezin, waardoor het aannemelijk is dat deze vormen van geregistreerd huiselijk geweld tijdens de lockdowns zijn afgenomen.
- In alle periodes, maar met name tijdens en na de eerste lockdown, heeft er een lichte verschuiving plaatsgevonden van beroepsmatige naar niet-beroepsmatige meldingen. Professionals binnen Justitie en Veiligheid blijven de belangrijkste melder van huiselijk geweld. Tijdens de eerste lockdown werden minder meldingen gedaan door scholen en kinderopvanglocaties, mogelijk logischerwijs als gevolg van de sluiting van beiden. Niettemin werd tijdens de tweede lockdown een toename zichtbaar. Mogelijk is er hiervoor tijdens de tweede lockdown meer aandacht onder scholen en kinderopvanglocaties gevraagd. Het aandeel meldingen afkomstig van personen behorend tot het sociale netwerk was tijdens alle COVID-19 periodes lager dan in 2019. De getroffen maatregelen tijdens periodes van strenge lockdowns hebben de sociale contacten onderling beperkt, waardoor deze groep mogelijk minder snel vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling hebben kunnen signaleren en/of melden. Ook hebben directbetrokkenen over het algemeen minder meldingen gedaan, wat mogelijk verklaart kan worden door beperkingen die directbetrokkenen ervaren in het zoeken van hulp als gevolg van de maatregelen. Tegelijkertijd zou de invoering van de maatregelen, zoals thuisblijven en thuiswerken, en de start van de landelijke campagne 'Huiselijk geweld in Coronacrisis'⁹ die er specifiek op was gericht omstanders aan te sporen een melding te maken van huiselijk geweld, ervoor gezorgd kunnen hebben dat het aandeel meldingen gedaan door omstanders, zoals buurtbewoners, tijdens de eerste en de tweede lockdown is toegenomen ten opzichte van diezelfde periodes in 2019.

In deze monitor stonden meldingen uit Zuid-Holland-Zuid in de periode januari 2019 tot juni 2021 en 2020 centraal. Binnenkort beschikt het NSCR ook over landelijke meldingsgegevens van alle 26 Veilig Thuis-regio's. De landelijke dekking van meldingsgegevens betekent dat betrokken onderzoekers de regionale gegevens kunnen afzetten tegen landelijke trends in meldingen. Bovendien zal het NSCR nieuwe regionale en landelijke gegevens die een langere periode beslaan analyseren.

⁹ Zie: <https://www.rijksoverheid.nl/actueel/nieuws/2020/04/25/start-landelijke-campagne-tegen-huiselijk-geweld-in-coronacrisis>.